

Soovitused haridusasutustele töö korraldamiseks koroonaviiruse leviku tingimustes

Võimalikult ohutuks tegutsemiseks peavad haridusasutused – lasteaiad ja -hoid, üldhariduskoolid, kutseõppeasutused, kõrgkoolid, noorsootöö, huvihariduse ja -tegevuse ning täienduskoolituse ja täiendõppe korraldajad – arvestama viiruse leviku ennetamiseks vajalike meetmetega.

Ülevaate kehtivatest piirangutest ja vastused korduma kippuvatele küsimustele leiab [Haridus- ja Teadusministeeriumi veebilehelt](#).

Lasteaedadele ja -hoidudele on Terviseamet koostanud eraldi juhendi, mis võtab kokku kõik ettevaatusabinõud. Juhend on leitav [eesti](#), [vene](#) ja [inglise](#) keeles.

Üldised põhimõtted

- Õppetöö toimub ohutusmeetmeid arvestades. Kui klassis või rühmas keegi haigestub, suunatakse temaga kokku puutunud 14 kalendripäevaks distantsõppele.
- Kui nakkusohu tõttu on vajalik korraldada piirkonna töö ümber selliselt, et see toimub distantsilt, jäävad avatuks lasteaiad ja -hoid ning koolid, kus enamik õpilasi on tõhustatud või eritoel.
- Distantsõppe ajal võivad õpperuumides viibida lisaks asutuse personalile õppijad, kes vajavad hariduslikke tugiteenuseid; õpetaja hinnangul konsultatsioone õpitulemuste saavutamiseks; sooritavad praktilist õpet, eksameid, olümpiaade või teste.
- Distantsõppele üleminek ja rangemate meetmete rakendamine toimub vastavalt Haridus- ja Teadusministeeriumi [stsenaariumitele](#). Stsenaariumite meetmeid võib vastavalt epidemioloogilisele olukorrale konkreetses piirkonnas rakendada erinevates kombinatsioonides. Olukorrale annab hinnangu Terviseamet.
- Soovitame kõigil laadida alla mobiilirakendus HOIA.

Juhime tähelepanu, et Vabariigi Valitsuse korraldusega on kontaktõppe läbiviimine alates 11. jaanuarist osaliselt piiratud üksnes Harjumaal ja Ida- Virumaal. Teistes Eesti piirkondades üleriigilisi piiranguid kontaktõppes osalemiseks üld-, kutse- ja kõrghariduses ette nähtud ei ole.

Konkreetses piirkonnas, koolis või õpperühmas on lähtudes epidemioloogilisest olukorrast võimalik vajadusel distantsõpet kohaldada. Sellega seoses juhime koolijuhtide ja -pidajate tähelepanu järgmisele:

- **Distantsõppeks peab olema mõjuv põhjus.**
- **Otsuse tegemisel tuleb kaaluda kontaktõppe piiramisega kaasnevat võimalikku negatiivset mõju õppe-eesmärkide saavutamisele ja õpilastele seadusega ette nähtud hüvede ja teenuste osutamisele** (tugiteenuste osutamine, õpilase üle järelevalve tagamine õppepäeva vältel, koolitoidu pakkumine jne). Epidemioloogiline risk peab olema Tervisemeti hinnangul piisavalt tõsine, et vaatamata võimalikele negatiivsetele mõjudele oleks distantsõppe kohaldamine vajalik ja põhjendatud.

- Rõhutame, et **distantsõpe ei ole üldjuhul sobilik õppeviis I kooliastme õpilastele ja HEV õpilastele. Väga põhjalikult tuleb kaaluda distantsõppe rakendamist ka II kooliastme õpilaste ja lõpuklasside puhul.** Kõigi nende gruppide puhul tuleb eriti tähelepanelikult ja väga tõsiselt hinnata distantsõppe võimalikku negatiivset mõju õpitulemuste saavutamisele.
- **Distantsõppe puhul on tegemist juhendatud õppega.** Juhendatud õppena ei saa käsitleda õpet, kus õpilase iseseisev töö mõnes õppeaines moodustab üle poole kogu õppe mahust. Seega eeldab tulemuslik distantsõpe ka veebitundide läbiviimist, kus õpilased ja õpetajad on vahetus kontaktis.
- Otsuse tegemise aluseks on epidemioloogiline olukord. **Sellest tulenevalt peab otsus põhinema Terviseameti konkreetsetel soovitusel.**
- **Terviseameti soovitus peab olema antud kirjalikult taasesitatavas vormis.** Kui arutelud ja konsultatsioonid on toimunud suuliselt, tuleb konkreetne soovitus tuleb vormistada ka kirjalikult.
- **Õppekorralduslike otsuste tegemine** (nt erinevate õppeviiside kasutamine, päevakava ja tunniplaani koostamine, õppe juhendamine) **on kooli pädevus.** Kui distantsõppes lepatakse kokku näiteks omavalitsuse tasandil, tuleb konkreetset õppekorraldust puudutavad otsused kehtestada ka kooli tasandil.
- **Distantsõppe rakendamise korraldus peab olema kajastatud kooli dokumentides** (õppekavas, kodukorras, päevakavas).

Ennetusmeetmed

Kõik haridus- ja noorteenused peavad kontakttegevusi läbi viies järgima üldisi ennetusmeetmeid.

Selleks, et vajadusel oleks võimalik operatiivselt teavitustööd teha või lähikontakte tuvastada, on oluline hoida kontaktandmete nimekirjad ajakohased.

Hügieenireeglid

Nii õppijatele kui asutuse personalile tuleb tagada regulaarne kätepesu võimalus. Kui see pole võimalik, tuleb pidajal tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu. Samuti on oluline pesemata kätega mitte nägu ja silmi puudutada ning köhida ja aevastada varrukasse. Nii saab vältida viiruse kandumist kätelt organismi.

Terviseameti juhend õigeks kätepesuks [eesti](#), [vene](#) ja [inglise](#) keeles (PDF plakat).

Saastunud pindadel säilib viirus soodsatel tingimustel kuni 3 päeva, kuid hävineb puhastamisel ja desinfitseerimisel. Seega on viirust võimalik pindadelt tõhusate puhastamisviiside ja puhastusvahenditega eemaldada.

Terviseameti soovitused tõhusaks puhastamiseks ja desinfitseerimiseks: [eesti](#), [vene](#) ja [inglise](#) keeles (PDF).

Maski kandmine

Soovitame haridus- ja noorteenustes kanda siseruumides maske.

Kaitsemaski kandmine aitab vähendada võimalust, et viirusekandja köhimisel ja aevastamisel jõuab viirus pritsmetena lähedal olevate inimesteni koguses, mis põhjustab nakatumise ja haigestumise.

Maski kandmine on kohustuslik avalikes siseruumides. Samuti võidakse maski kandmise kohustus kehtestada haridus- või noorteenustes, kui olukord seda nõuab.

Maski ei pea kandma alla 12-aastased lapsed, inimesed, kellel see ei ole tervislikel põhjustel või tegevuse iseloomu tõttu võimalik, erivajadustega inimesed, vaegkuuljast inimese saatja.

Suu ja nina katmise kohustuse korral tagab maskid või muud sobivad isikukaitsevahendid asutuse pidaja. Täienduskoolituste ja täiendõppe puhul tuleb leida sobiv lahendus koostöös õppijatega.

Terviseamet on koostanud ülevaate maskide kasutamisest ja juhendi õigeks maski kandmiseks:

<https://www.terviseamet.ee/et/maskide-kasutamisest>

Hajutamine

Kontaktide vähendamine on oluline ennetusmeede viiruse leviku tõkestamiseks. **Vähendada tuleb nii õppijate kui haridusasutuse personali lähikontaktide hulka.**

Soovitame tegevusi läbi viia kindlate klasside, rühmade ja gruppide kaupa ning vältida gruppide vahelisi kokkupuuteid.

- Soovitame korraldada võimalusel iga klassi/rühma/grupi õppetöö nn koduklassis.
- Soovitame vältida eri klasside / gruppide vahelisi kokkupuuteid sööklas, kehalise kasvatus tundides, võõrkeeletundides jms olukordades.
- Õppijate füüsiliste kontaktide vähendamiseks saab alustada õppetööd ja pidada vahetunde eri klassidel/rühmadel erinevatel aegadel, teha mõned vahetunnid pikemad, võimaldada noorematel kooliastmetel minna õue jms.
- Kui võimalik, soovitame korraldada kehalise kasvatus tunde õues. Muusikatundides võiks viiruse leviku tingimustes keskenduda neile õppekavajärgsetele tegevustele, mis ei eelda laulmist. Kindlasti tuleb vältida eri klasside / rühmade segunemist.
- Erinevates õppehoonetes tegutsevate asutuste puhul tuleb läbi mõelda, kuidas vähendada ruumide riskasutust.
- Vahetundide või pauside ajal soovitame õppijatel ja personalil juhendada 2+2 reeglist ning hoida ühiskasutatavates ruumides võimalusel teiste inimestega distantsi. Ka pauside ajal tuleks vältida eri gruppide kokkupuuteid.
- Soovitame ära jätta või distantsilt korraldada ühisüritused, kus omavahel puutuksid kokku erinevad klassid või rühmad, samuti asutustevahelised üritused. Üritust korraldades tuleb läbi mõelda võimalikud riskid.

Personalile

Töökeskonnas tuleb tagada töötajate hajutus nii tööruumides kui ühiskasutatavates ruumides ning vältida kogunemisi (sh nii sööklas kui õpetajate toas), et vähendada kontaktide hulka. Õpetajate toas soovitame kanda maski või visiiri.

Nii suuremaid asutusesiseseid kohtumisi kui kohtumisi asutuseväliste külalistega pidada eelistatult sidevahendite kaudu. Kui see pole võimalik, siis:

- Kasutada koosolekuks ruume, kus on võimalik hajusalt paikneda
- Soovitame kõigil koosolekul osalejatel kanda maski (katta nina ja suu)
- Tagada koosoleku ruumis hea ventilatsioon ja regulaarne tuulutamine.
- Pärast koosolekut puhastada koosoleku ruum ja ühiskasutuses olevad seadmed ja vahendid.

Tuulutamine

Õppeasutuse pidaja peab tagama, et hoone projektiga ettenähtud mehaaniline sissepuhkeväljatõmbeventilatsioon on töökorras ja sisse lülitatud.

Ventilatsioonisüsteem peab hoone kasutamise ajal ning vähemalt kaks tundi enne ja pärast hoone kasutamist töötama maksimaalsel projekteeritud tootlikkusel.

Hoonetes, kus soojustagastusega sissepuhke-väljatõmbeventilatsiooni pole, tuleb ruume intensiivselt tuulutada. Näiteks on avatud vähemalt kaks akent, soojal ajal kuni 15 min, külmal ajal kuni 5 minutit. Vältida tuleb akende avamisest tulenevaid suuri temperatuurikõikumisi. Võimalusel hajutada tegevusi nii, et peale tuulutamist jõuaks ruum soojeneda. Võib kaaluda ka õhutuspauside tegemist õppetöö ajal.

Järgida tuleb majandus- ja taristuministri määruses „[Hoolekandeaasutuse hoone ja sisekliima tagamisega mitteilamu ventileerimise ja tuulutamise nõuded](#)“ toodud nõudeid ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti [juhiseid](#).

Samuti kutsume koolipidajaid üles hindama olukorda koolihoonetes ja vajadusel kavandama meetmeid olukorra parandamiseks. Vajadusel annab nõu Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

Käitumine haigestumisjuhtumi korral

Eesti Perearstide selts on koostanud [ülevaatliku skeemi](#) koroonajuhtumi või kahtluse korral tegutsemiseks.

Haigestunud töötaja peab teavitama asutuse juhtkonda. Õpilane peab haigestunnuste korral pöörduma õpetaja või kooliõe poole, kes teavitab lapse haigestumisest asutuse juhtkonda. Õpilase haigestumisest informeeritakse tema vanemaid. Sõltuvalt vanusest saadetakse haigestunu koju või isoleeritakse teistest õpetaja/kooliõe järelevalvel lapsevanema saabumiseni, kasutades selleks sobivat ruumi.

Kerge nohu või kõhaga võib käia koolis, kui õpilane on mõnest hooajalisest nakkushaigusest paranenud, tema enesetunne on üldiselt hea, aga jäänud on kerge jääkkõha või -nohu. Kui ei ole selge, kas tegemist on nakkusliku või mittenakkusliku seisundiga, tuleb nõu pidada perearstiga.

Ägedate ülemiste hingamisteede viirusnakkuste sümptomite (köha, nohu, kurguvalu, palavik, üldine halb enesetunne, ebataoline väsimus) tekkimisel peab jääma kohe koju ning võtma esimesel võimalusel ühendust perearstiga või perearsti nõuandeliiniga 1220, kust antakse edasised juhised.

Terviseameti juhised:

Mida teha, kui kahtlustad, et võid olla nakatunud 2019 aasta koroonaviirusesse? [Eesti](#) ja [vene](#) keeles (PDF).

Soovitused koduses isolatsioonis või karantiinis olevale inimesele: [eesti](#) ja [vene](#) keeles (PDF).

COVID-19 juhtum asutuses

COVID-19 leviku pidurdamise seisukohalt on oluline, et haigestunu (õpilase puhul tema vanem või seaduslik esindaja) teavitaks haridusasutust, kui COVID-19 diagnoos leidis kinnitust. Asutus teavitab juhtunust selle klassi või rühma liikmeid (ja vajadusel vanemaid). Teavituse koostamisel tuleb olla delikaatne, mainimata haigestunu nime jm andmeid, mis teda äratuntavaks teeks.

Kui klassis või õpperühmas on kellelgi tuvastatud haigestumine COVID-19 haigusse, peavad kõik lähikontaktid jääma vähemalt 10 päevaks eneseisolatsiooni ja kodusele distantsõppele. Klassi/rühma distantsõppele suunamine toimub vajadusel koostöös Terviseametiga.

Lähikontaktset peavad järgneva 14 päeva jooksul jälgima hoolikalt oma tervist ning viibima eneseisolatsioonis. Eneseisolatsiooni on võimalik lühendada, kui 10. päeval pärast lähikontakti antud SARS-CoV-2 PCR analüüsi tulemus on negatiivne.

Oluline on teada, et COVID-19 haigega lähikontaktis olnud inimestega omakorda lähikontaktis olnud inimestel suurenenud riski haigusesse nakatuda ei ole ning kontakti kontaktid isolatsiooni jääma ei pea.

Kontaktide tuvastamine

Terviseameti regionaalosakond võtab õppeasutusega ühendust ja teavitab kinnitatud diagnoosist ning selgitab välja lähikontaktset koostöös asutuse ja kooliõega.

Selleks, et kiirendada tööd lähikontaktsete õigeaegselt isoleerimiseks, on hea, kui kool alustab väljaselgitamisega kohe, kui tuleb info nakatunutest koolis ning koostab lähikontaktsete nimekirja koos nimede, isikukoodide ja kontaktandmetega. Nimekiri edastatakse krüpteerituna Terviseameti vastavale regionaalsele osakonnale. Kontaktide tabeli leiab [Terviseameti kodulehelt](#).

Kuna Terviseamet peab täpsustama asjaolusid, oleks kasulik, kui kool mõtleks läbi järgneva:

- kui haigestub õpetaja, kes kasutas isikukaitsevahendeid, suunatakse isolatsiooni esimese kahe rea õpilased. Lähikontaktsete väljaselgitamise käigus tuleb täpsustada, kas õpetaja käis laudade vahel olevates ridades ning peatus mõne õpilase juures. Sellisel juhul määratakse ka need õpilased lähikontaktseteks;
- kui haigestub õpetaja, kes ei kasutanud õppetunni ajal isikukaitsevahendeid, on terve klass lähikontaktsetes;
- kui haigestub õpilane, suundub kogu klass distantsõppele seniks, kuni Terviseamet koostöös klassiõpetajaga on selgitanud välja nakatunu lähikontaktsetes (harilikult 48h jooksul).

Kui inimesel on SARS-CoV-2 test positiivne:

- Isolatsioon kestab 14 päeva alates lähikontaktist või kuni 10. päeval tehtud SARS-CoV-2 negatiivse testitulemuse selgumiseni.
- Isolatsiooni peavad jääma ka kõik haigestunuga koos elavad inimesed ja lähikontaktsetes.
- Isolatsiooni lõpetamiseks peab viimasest palavikust olema möödunud vähemalt 72 tundi ja muud ägedad haigussümptomid peavad olema taandunud. Isolatsiooni lõpetab arst, hinnates patsiendi tervislikku seisundit. NB! Kordustesti paranemise kinnitamiseks ei tehta.

COVID-19 haige patsiendi koduseks raviks leiab [eesti](#), [vene](#) ja [inglise](#) keelsed juhised (PDF) Terviseameti veebist.

Kui inimesel on SARS-CoV-2 test negatiivne, kuid esinevad haigussümptomid:

- Negatiivse SARS-CoV-2-testi tulemustega inimesed käituvad nii, nagu tavapärase haigestumise korral.
- Kui enesetunne on piisavalt hea, et osaleda töö/kooli/lasteaia tegevustes, võib täiskasvanu minna tööle ja laps lasteaeda või kooli.
- Pärast viirushaiguse põdemist võib esineda mõningal määral jääkköha või -nohu, mille taandumist ei ole vaja tööle, kooli või lasteaeda naasmiseks oodata. Oluline on lähtuda enesetundest ja vajadusel perearstikeskusest saadud soovitustest.

Lähikontaktne on inimene, kes:

- elab samas majapidamises COVID-19 haigega;
- on viibinud koos COVID-19 haigega vähemalt 15 minutit ja kuni 2 meetri kaugusel
- on olnud otseses füüsilises kontaktis COVID-19 haigega (nt kätlemine);
- on olnud otseses kontaktis COVID-19 haige eristega ilma kaitsevahendeid kasutamata (nt on peale köhitud, kasutanud patsiendi salvrätti paljaste kätega);
- on viibinud COVID-19 haigega ühes ruumis (nt klassiruumis, nõupidamisruumis, haigla ooteruumis, tööruumid jne) vähemalt 15 minutit ja kuni 2 meetri kaugusel ja/või kus ei ole piisavat õhuvahetust ja/või ei kasutatud isikukaitsevahendeid ning esineb oht kokkupuuteks viirusega.

Lähikontaktsetele mõeldud käitumisjuhise [leiab Terviseameti veebist](#) (eesti, vene ja inglise k).

Asutuse sulgemise üle otsustavad Terviseamet ja pidaja

Kui haridusasutuses on COVID-19 haigus, hindab Terviseamet olukorda ning kaalub tarvitusele võetavaid meetmeid (sh asutuse sulgemise vajadust) lähtudes iga juhtumi eripärast, võttes muu hulgas arvesse piirkonna epidemioloogilist olukorda. Sulgemine tähendab üldjuhul õppetöö jätkamist distantsilt. Kui haridusasutuse piirkonnas on tuvastatud kohapealne COVID-19 levik, annab tegutsemisjuhisteid Terviseamet, lähtudes piirkonna epidemioloogilisest olukorrast.

[„Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse“](#) alusel otsustab nakkushaiguse epideemilisest levikust tuleneva ohu üle Terviseamet. Kooli või lasteasutuse pidaja võib ajutiselt sulgeda enda juhitava asutuse, kooskõlastades selle Terviseametiga. Terviseametil on lisaks haridusasutuste ajutisele sulgemisele õigus nõuda desinfektsiooni või puhastuse läbiviimist ning inimeste terviseuuringute korraldamist ja nakkushaiguse diagnoosimist. Kui meetmete ja piirangute kohaldamine toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju, kehtestab need Vabariigi Valitsus korraldusega.

Reisimine

Soovitame välisreisid praegu edasi lükata. Kui reisimine on siiski vältimatu, tuleb järgida kehtivaid reegleid eneseisolatsioonile.

Välisriikidest tulnud inimesed leiavad ajakohase info riikide nakkuskordajate ja liikumispiirangute kohta [Välisministeeriumi kodulehelt](#).

Inimesed, kelle lähikondlased on saanud riskipiirkonnast, eneseisolatsiooni jääma ei pea.

Tulles välisreisilt riskipiirkonnast, kus nakkuskordaja on kokkulepitud kordajast suurem

1. Tuleb jääda 10 päevaks eneseisolatsiooni või
2. kohe pärast riskipiirkonnast saabumist pöörduda SARS-CoV-2 testimisele:
 - kui testitulemus on negatiivne, tuleb õppijal jääda eneseisolatsiooni 7 päevaks;
 - testi korratakse mitte vähem kui 7 päeva pärast esimese testi tulemuse teada saamist;
 - kui ka siis on SARS-CoV-2 testi tulemus negatiivne, võib naasta tavaellu;
 - kui test on positiivne, tuleb lähtuda ülaltoodud eneseisolatsiooni nõuetest.